

Mokyklos pavadinimas	Tvarumo projekto pavadinimas	Tvarumo projekto aprašymas (iki 1000 simbolių) atsižvelgiant į vertinimo kriterijus (aplinkosauga, kategorijos atitikimas, originalumas, bendruomeniškumas ir socialinis poveikis, ilgaamžiškumas)	Pateikti 3 tvarumo projekto nuotraukas (be vaikų veidų atvaizdavimo)
Kauno Martyno Mažvydo progimnazija	Gamta mieste - lauko klasė su pakeltomis lysvėmis	Šį projektą įgyvendino visa mokyklos bendruomenė – mokiniai, jų tėvai ir mokytojai. Lauko klasėje vyksta gamtos pamokos, lysvėse mokiniai patys sodina ir prižiūri daržoves, gėles ir prieskonius. Vaikai rūpinasi sėklomis, trąšomis (yra komposto dėžė), ravėjimu, laistymu. Reikalingoms išlaidoms skiriami pinigai, surinkti Mainų mugės metu. Darliūs keliauja į technologijų kabinetą, kur gaminami ekologiški produktai. Suolai tarp žaliuojančių ir žydrųjų lysvių – ir aplinkinių gyventojų poilsio vieta.	
Širvintų "Atžalyno" progimnazija	Dalinimosi rūbais ir žaislais stotelė "Dėk'ui" progimnazijoje Mokyt. Gražina Gudonienė	Projektas remiasi vietovės bendruomenių ryšiais ir siekia skatinti tvarumą per rūbų ir žaislų dalinimosi iniciatyvą. Jo esmė – sukurti erdvę (fizinę ir virtualią), kurioje bendruomenės nariai gali perduoti vieni kitiems dar tinkamus, tačiau nebenaudojamus drabužius ar žaislus. Veiklos: Bendruomenės dalijimosi centras – mokykloje, kur galima palikti arba pasiimti daiktus. Skaitmeninė platforma / progimnazijos fb paskira – sistema, padedanti matyti, kad yra galimybė dalintis daiktais. Edukaciniai renginiai – per klasės valandėles organizuojami užsiėmimai vaikams ir suaugusiems apie atsakingą vartojimą, tekstilės atliekų mažinimą bei žaislų perdirbimą. Bendruomeniškumo skatinimas – projekto metu stiprinami žmonių tarpusavio ryšiai, ugdoma socialinė atsakomybė. Rezultatas: sumažėjęs tekstilės ir plastiko atliekų kiekis. Bendruomenės narių tarpusavio pasitikėjimo ir pagalbos stiprinimas. Vaikai išmoksta dalintis, rūpintis aplinka ir vertinti daiktų ilgaamžiškumą.	
Kauno r. Raudondvario lopšelis-darželis "Vyturėlis"	„Nuo sėklos iki šventės – drauge už tvarią ateitį“	Darželyje ugdytiniai kartu su mokytojais ir tėvais kuria žaliąsias erdves: grupėse įrengtos „žalios palangės“, o lauke – pakeliamos lysvės, į kurias kasmet nuo žaliųjų palangių persikelia daržovių, gėlių, prieskoninių žolelių sodinukai. Vaikai sėja, stebi, laisto, nuima derlių, ragauja, mokosi atsakomybės ir gamtos pažinimo. Įgyvendintos veiklos-projektai „Augo žirnis ir pupa“, „Žalia palangė“, „Nuo sėklos iki stalo“ – juose tyrinėjama, matuojama, eksperimentuojama, ragaujama. Kalėdinė iniciatyva „Žaliaskarė vazone“ padėjo išsaugoti medžius, kurie sėkmingai vasaroja specialiuose vazonuose ir vėl galės džiuginti bendruomenę kalėdiniu laikotarpiu. Tęsiama tradicija – kasmet pasodinti po kelis medžius darželio teritorijoje. Vaismedžiai jau džiugina pirmaisiais vaisiais. Darželio vaikai vaisius gauna tiesiogiai iš šalia esančio Kauno r. Babtų medelyno. Veiklos ugdo vaikų ekologinį sąmoningumą, stiprina bendruomenę, skatina tvarų gyvenimo būdą ir kuria žalią darželio aplinką.	
Justino Vareikio progimnazija	„Mažasis istorijų festivalis Rimkuose“	„Mažasis istorijų festivalis Rimkuose“ – tai renginių ciklas, skirtas Jonavos 275-ajam gimtadieniui. Suprasdami, kad ryšys, atsakingas rūpestis savo aplinka prasideda nuo jos pažinimo, festivalio renginių metu kvietėme pažinti savo miesto istoriją. Festivalio veiklos – ekskursijos, orientacinės žaidynės, plenerai, diskusijos – skatino patyriminį savo aplinkos, savo miesto pažinimą ir bendruomeniškumą. Į festivalio veiklas įtraukus Jonavos miesto ir rajono mokyklas bei kultūros įstaigas, buvo stiprinami ryšiai tarp bendruomenių, didinamas vietos patrauklumas ir matomumas. Naujas, specialiai festivaliui sukurtas, maršrutas „Jonava nuo Rimkų kalno“ ir orientacinės žaidynės „Atrask istoriją šalia namų“ padėjo iš naujo atrasti mikrorajono gatves ir erdves, didinant jų žinomumą, suteikiant galimybę mokiniams mokytis už mokyklos ribų. Festivalio metu parengtas naujas ekskursijos maršrutas „Jonava nuo Rimkų kalno“ sėkmingas naudojamas, net ir festivaliui užsibaigus.	

Seirijų A. Žmuidzinavičiaus gimnazija	Gimnazijos sodas	Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25 – metį, 2015 m. kovo 20 d., Mokinių tarybos iniciatyva gimnazijos bendruomenė pasodino vaismedžių sodą (4 vyšnias, 8 kriaušes, 19 obulių). Mūsų gimnazija siekia kurti aplinką, kurioje tvarumas būtų ne tik mokomas dalykas, bet ir kasdienė praktika. Šiuo tikslu įgyvendiname projektą „Gimnazijos sodas“. Sodas – puiki edukacinė erdvė, kurioje ugdytiniai gali susipažinti su Lietuvoje auginamais vaismedžiais, juos prižiūrėti, stebėti, dalintis gerąja patirtimi, džiaugtis vaisiais, o pedagogai – organizuoti netradicines pamokas. Augindami augalus nenaudojame cheminių trąšų, laikomės natūralių auginimo principų. Taip ne tik prisidedame prie švarios aplinkos išsaugojimo, bet ir ugdome atsakingą požiūrį į gamtą. Čia mokiniai gali tyrinėti biologijos procesus, mokytis apie ekosistemą, maisto grandinę ir sveikos mitybos svarbą. Augalai kasmet prižiūrimi ir atnaujinami, o iniciatyva perduodama visoms ateities mokinių kartoms.	
Gargždų „Kranto“ progimnazija	„URBANISTINĖ DARŽININKYSTĖ“	Pakeliamas lysvės progimnazijoje ir mieste (erdvių, įrangos pritaikymas judėjimo negalia turintiems asmenims, praktinė įvairaus amžiaus asmenų veikla, tvarumas). Specialiųjų lavinamųjų ir bendrojo ugdymo klasių mokiniai augina vaistažoles, jas džiovina. Vėliau vaistažolių rinkiniai yra dovanojami socialiniams partneriams, mokyklos svečiams. 2 pakeliamos lysvės yra progimnazijoje. 2 nuvežėme į Gargždų mieste esančią VŠĮ „Revilita“, kuri teikia socialinės reabilitacijos, įgūdžių ugdymo, psichosocialines paslaugas ir 2 į Viliaus Gaigalaičio globos namus, kur vykdoma stacionarinė pagyvenusių ir neįgalųjų asmenų globa. Tarpininkinis bendradarbiavimas: Klaipėdos universiteto Jūros tyrimų institutas, Gargždų „Kranto“ progimnazija, Gargždų miesto seniūnija, Viliaus Gaigalaičio globos namai, VŠĮ „Revilita“, Klaipėdos rajono savivaldybės Komunalinio ūkio ir aplinkosaugos skyrius (bendradarbiavimas priimant sprendimus, vykdamas veiklas). Lysvių naudojimas nėra nulemtas sezoniškumo.	
Klaipėdos lopšelis-darželis "Pušaitė"	Žemdirbystė mokykloje	Projektas „Žemdirbystė mokykloje“ kuria gyvą vietos ekosistemą mokyklos erdvėse: įrengtos daržovių, vaistažolių ir prieskonių lysvės, naudojamos tik ekologinės praktikos (mulčiavimas, kompostas, biologinė kenkėjų kontrolė, vandens taupymas). Taip sumažinamas neigiamas poveikis aplinkai. Kategorijos atitikimas – vietovių ryšiai stiprinami per žemdirbystę mokykloje. Aplinkosauga – lietaus vandens naudojimas, taupant vandentiekio vandenį. Originalumas – per kūrybiškumą, kai šioje erdvėje vyksta parodos ir šventės. Bendruomeniškumas – visos bendruomenės įtraukimas švenčių ir dalijimosi derliumi metu, tai didina bendruomenės pasididžiavimą, mažesnį maisto švaistymą. Ilgaamžiškumas užtikrinamas metiniu ciklu (planavimas–sėja–prižiūra–derlius–refleksija), gerosios patirties sklaida, lengvai pritaikoma kitose mokyklose. Projektas gerina socialinį klimatą ir mitybos įpročius.	
Druskininkų lopšelis-darželis „Žibutė“	„Žaliųjų idėjų daržas“	„Žaliųjų idėjų daržas“ – tai ilgalaikis tvarumo projektas, kuriame įrengtos daržovių, prieskonių augalų, vaistažolių ir uogų lysvės bei kompostinė, sudaranti sąlygas praktiniam ekologinio ūkininkavimo principų taikymui. Augalai prižiūrimi nenaudojant cheminių priemonių, laistomi lietaus vandeniu, o vaikai aktyviai įtraukiami į visus procesus – nuo sėjos iki derliaus nuėmimo. Jie mokosi sodinti, prižiūrėti, skinti daržoves bei uogas, gamintis sveikus užkandžius, rengti parodas. Užaugintos vaistažolės džiovinamos, o visą žiemą vaikai vaišinas jų arbatomis, taip įtvirtindami sveikos gyvensenos įpročius. Visi augalai pažymėti informacinėmis lentelėmis ir QR kodais, leidžiančiais papildyti žinias apie jų savybes ir priežiūrą. Projektas ugdo aplinkosaugines, socialines ir sveikatos stiprinimo nuostatas, tampa pavyzdžiu, kaip mažos idėjos gali auginti didelius pokyčius bendruomenėje.	

Radviliškio r. Šeduvos lopšelis-darželis	ŽEMDIRBYSTĖ MOKYKLOJE – MOLIŪGŲ IR ARBŪZŲ KALNAS	Šeduvos lopšelyje-darželyje įrengtas Moliūgų ir arbūzų kalnas. Kalno papėdėje auga burokėliai, serenciai, jurginai, garbanotieji kopūstai ir kt. Jie auginami ekologinės žemdirbystės principu. Kalnas turi didelę ugdomąją vertę, vaikai stebi, kaip kalnas keičiasi nuo augalų išdygimo, užaugimo, žydėjimo, vaisių užmezgimo ir sėklų subrandinimo. Ugdytiniai mokosi atsakomybės – laistydami, ravėdami, bei stebėdami augalus jie mato, kaip nuo jų pastangų priklauso derlius. Šis kalnas tampa erdve sensorinei ir socialinei patirčiai. Daug džiugių patyriminių emocijų vaikams suteikia derliaus nuėmimas. Smagu surasti ir nuskinti moliūgus, arbūzus. Iš pačių užaugintų moliūgų ir arbūzų gaminami sveikuoliški patiekalai, kurie pristatomi rajoninėse sveiko maisto šventėse.	
Neringos meno mokykl	Projektas „Švyturių šviesos istorijos: Neringos paveldo ryšiai“	Neringos meno mokykla, minėdama švyturių metus, įgyvendino projektą, jungiantį kultūros paveldą, kūrybą ir bendruomeniškumą. Sukurtas autentiškas senojo Nidos švyturio maketas (1:15, 180 cm), vasarą eksponuotas istorinėje vietoje, o rudenį perkeltas prie mokyklos. Pervalkos Žirgų rage įrengti QR kodai leido lankytojams virtualiai atrasti švyturių legendas, kurias papildė mokinių ir mokytojų pasirodymai. Neringos miesto gimtadienio šventėje mokyklos kieme susijungė Nidos ir Pervalkos bendruomenės – dalyviai šifravo morzės abėcėlę „švyturininko žinutes“ bei kūrė atvirlaiškius grafikos dirbtuvėse. Projektas stiprina vietovių ryšius, ugdo bendruomeniškumą, išryškina kultūros paveldą, o kartu tausoja aplinką – maketui naudotos perdirbtos medžiagos, QR kodai sumažino spausdintos informacijos poreikį. Ilgaamžiškas maketas ir skaitmeninė sistema toliau naudojami edukacijose bei miesto renginiuose.	
Kėdainių r. Krakių Mikalojaus katkaus gimnazija	Mikalojus Katkus – tiltas tarp praeities ir dabarties	Mūsų gimnazija pavadinta M.Katkaus vardu. Tai pirmasis diplomuotas agronomas Lietuvoje. Gimnazijoje įkurti tiriamieji laukeliai – svarbi ugdymo dalis. Mokiniai augina javus, linus, atlieka tyrimus, mokosi tvaraus ūkininkavimo. Tai skatina domėjimąsi darnia žemdirbyste ir įkūnija agronomines idėjas šiuolaikinėje aplinkoje. Mūsų kraštiečiai buvo švietėjas, draudžiamos spaudos platintojas. Su šia jo veikla mokiniai susipažįsta lankydami Ažytėnuose M.Katkaus muziejuje. Gimnazija, kartu su Krakių KC, organizuoja „Balanos gadynės“ skaitymus, edukacijoje „Knysnešių ir daraktorių gadynė“ patiriama daraktorinės mokyklos dvasia. Muziejus tampa gyvosios istorijos pamoka. Katkus–etnografas, todėl jo gimtadienis minimas liaudiška vakarone. Joje dalyvauja šviesuolio giminaičiai ir visa gimnazijos bendruomenė. Tai stiprina ryšius, ugdo atsakingą požiūrį į tradicijas. Visa veikla grindžiama tvarumu–skatinamas bendruomeniškumas, paveldo saugojimas, kuriamas gyvas ryšys tarp praeities ir ateities.	